

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subclasă 600 Lei Feztru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concursse de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	--

ACTUALITATE.

Cine crede că orașele de provincie sunt neprielnice pentru preocupări și pentru realizări de seamă, se înșală. Fiecare oraș de provincie, mai mare sau mai mic, are o viață a sa proprie, oferind condiții bune unor preocupări anumite.

Dacă răsfoim istoria noastră culturală, găsim pe plan de frunte Caransebeșul. Pălia dela Orăștie are ca traducători și doi caransebeșeni. Iată deci, alături de Caransebeș, Orăștia, orașele de provincie care se bucură de mare cinste în istoria noastră culturală.

Istoricul Nicolae Tincu Velia citează Caransebeșul și Alba-Iulia ca cele mai de seamă centre bisericesti din trecut la Români.

Acum 6—7 secole Caransebeșul era oraș cu mari privilegii, capitală a districtelor valahe. Iar, pe urma unor lupte îndelungate, la începutul secolului al 17-lea, istoricul spune că „orașele și satele din jurul Caransebeșului erau pustiite“. Reiese dar că orașul nostru românesc a fost odată oraș de frunte...

Iată, va zice primul venit, orașul de provincie; are doar parfumul vechimii și câteva epoci glorioase, dar toate acestea aparțin trecutului!

Da, și nimic mai de laudă, ca meritul tuturor acelor cari tind să înnoade la firul glorios al trecutului, preocupările lor frumoase în jurul viitorului acestui oraș.

De aci și gândul Prea Sfințitului Episcop Veniamin care a convocat Vineri și Sâmbătă pe intelectualii din orașul de reședință la o consfătuire.

Preocupările P. S. Sale, unele măcar, vi-zează la o prosperare, o îmbogățire și înfrumusețare a orașului. De ce nu s'ar îngemăna atunci într'un fericit avânt toate aceste

preocupări din care Neamul și Biserica lui ar câștiga deopotrivă?

Este adevărat, Prea Sfințitul Episcop a purces dintr'un și mai înalt și cuprinzător gând... „V'am convocat — și Vă mulțumesc că ați răspuns la invitația mea — pentru ca să dăm și faptic expresie solidarității ce trebuie să ne anime în momente grele ca acestea, și pentru ca să chibzuim împreună la unele proiecte cari trebuiesc realizate“, a spus Prea Sfințitul Episcop. Conștient, în gradul pe care îl impune calitatea de înalt păstor sufletesc, Chiriarhul găsește cel mai nimerit prilej să apeleze la patriotismul intelectualilor, șefi de instituții și autorități, în vederea împlinirii tuturor postulatelor pe care starea de războiu le impune celor de acasă. „Frontul intern trebuie să fie mereu consolidat, și în acest scop avem obligația să ajutăm din răspuseri și ceea ce se face pentru împușinarea durerilor celor năpăstuiți de război...“

Cuvântul Prea Sfințitului Episcop Veniamin este cuvântul de totdeauna al Bisericii noastre, care a îndeplinit la răscrucile grele din viața neamului opera samarineanului milostiv.

La acest apel, de ordin general, Prea Sfinția Sa a adăugat apoi altele, de importanță principală și acestea.

Intâi, anume, dorința ca la zidirea noului local al Academiei teologice, toți factorii hotărâtori din oraș să colaboreze, cu ajutor moral și material. Localul trebuie să corespundă noii situații a școlii teologice, devenită Academie. Este o instituție fundamentală a eparhiei noastre, și tot ceea ce stă în legătură cu aceasta, trebuie privit cu atenție.

În al doilea rând, P. S. Sa a pus în fața oaspeților intenția nestrămutată de a deschide într'una din casele Episcopiei un orfelinat. „Vă

rog să Vă gândiți sincer la durerea mamelor cari nu-și pot crește copiii din cauza lipsei stâlpului familiei... Va trebui să le ajutăm noi, înscriindu-ne cu o contribuție cât de modestă pentru a răsplăti pe aceia cari și-au jertfit viața lor pentru noi..."

În memorabila consfătuire dela Reședință s'au discutat și alte probleme, unele depășind caracterul strict local, punându-se mult suflet și deosebită râvnă în deslegarea norocoasă a acelor.

Prea Sfințitul Episcop Veniamin, care a lărgit astfel cercul împreună lucrătorilor, va realiza desigur multe adeziuni, căci este vorba înainte de toate de cauze comune, românești, demne de a avea concursul tuturor.

Spicuri din viața religioasă a Rusiei sub comuniști.

Păr. Mihail Crijanovschi era parohul bisericii Ceausova, un sat frumos așezat pe malul drept al râului Bug, în apropierea orașului Pervomaisch (Golta), înainte de venirea partidului comunist la putere Sf. Sa își făcuse o locuință foarte comodă și spațioasă.

Odată cu întronarea tovarășilor, s'a hotărât „recomplectarea popii“. Și iată că într'o bună zi s'a pomenit cu un „zav“ (șef) care a ocupat toate apartamentele, iar pentru Sf. Sa a rezervat bucătăria.

De fapt nu era nevoie de „recomplectarea“ locuinței Sf. Sale, fiindcă erau multe case în care nu locuia nimeni.

Însă păr. Mihail nu era pe placul stăpânirii sovietice, căci era un bun păstor, cu conștiința pur creștinească, din care cauză de multe ori fu închis și la Uceca (siguranța statului) și la Gubceca (comisia gubernială). Dar fiindcă el era mai presus de orice acuzații ce i-se puneau în sarcină, ba încă și tot satul îl apăra cu unanimitate uimitoare, grație acestei apărări și milei lui Dumnezeu, păr. Mihail rămase nevătămat.

Timpul era vitreg și plin de încercări pentru Biserică și Cler. Bolșevicii proclamând în teorie libertatea absolută a cultelor, de facto au descins o luptă îndârjită împotriva lui Dumnezeu, împotriva Bisericii Lui și a slujitorilor altarului. Un plan bine determinat ei n'aveau, întrucât s'au izbit de rezistența viguroasă a maselor de popor și a păstorilor.

Cu toate acestea se puteau urmări trei stadii succesive în „războiul bolșevico-comunist împotriva Cerului“.

Mai întâi ei au deslănțuit persecuția teri-

bilă asupra credinței, păstorilor și păstoriților. Bisericile se profanau, cele sfinte se luau în batjocură. Clericii erau insultați, chinuiți, executați. Nici pe mirenii-credincioși nu-i cruțau. Dar aceasta era o metodă care în curând s'a dovedit inutilă și primejdioasă.

Atunci bolșevicii au lăsat-o și au declarat „războiul cuvântător“ religiei: au început să țină dispute-meetinguri religioase, la care „oratorii“ închiriați de ei, se răstigneau ca să surpe temelia religiei și falsificând datele științei pure, se sileau să argumenteze, că religia n'ar fi altceva decât un prejudiciu învechit, o superstiție grosolană. Dar nici cu această metodă bolșevicii n'au făcut succese, căci la disputele acestea se anunțau fără temere să apere adevărul mulți păstori curagioși și mirenii-credincioși, și acești mărturisitori cu ușurință învingeau pe oponenții lor.

Această situație a durat cât timp tovarășii, luându-și inima în dinți, permiteau oricui să asiste la dispute religioase, fie în calitate de oratori, fie ca auditori.

Dar peste câțva timp, văzând că aceste dispute le aduc numai rău, bolșevicii au hotărât să se întoarcă iarăși la siluire și provocăție.

Pe păstorii adevărați și mărturisitorii neînfricoșați, cekistii (agenții de siguranță) îi transportau, dela dispute, drept la închisoare, îi ascundeau în beciuri adânci, ba și mai departe, de unde nimeni nu se mai întoarce.

Păr. Mihail a scăpat de toate până la un timp, fiind apărat de poporeni. Dar tactica nouă a batjocoririi și ridicolului l-a surprins pe neașteptate. Pe când nici nu bănuia, într'o noapte din anul 1927, a fost ridicat din patul unde dormea și deportat în Mănăstirea Solovetsk așezată în insula cu acelaș nume — de unde ca prin minune a putut scăpa după vreo două luni de necaz. El a venit în sat și a povestit enoriașilor suferința sa și pe lângă altele a spus că acolo se mai aflau 12 Episcopi, nenumărați preoți și călugări ortodocși, precum și un erarh și 18 preoți catolici. Peste trei zile dela venirea Sf. Sale în sat, cu toată rezistența opusă de femeile credincioase, el a fost din nou ridicat, așezat în mașina neagră și dus de unde nici astăzi n'a mai venit.

Credincioșii satului Ceausova mi-au povestit cu lacrimi în ochi multe frânturi din viața religioasă sub comuniști și regretau amarnic pierderea blândului lor păstor.

Astfel de întâmplări îndreptățesc pe creștini să nu creadă în desființarea Cominternului și nici în reîntoarcerea lui Stalin la creștinism.

Ierom. Epifanie

Clipe trăite.

Era cam la începutul verii anului 1915, când, fiind mobilizat, am fost repartizat la Div. 51 de honvezi, compusă din 60—70% flăcăi români.

Această divizie, sub comanda unui general al cărui nume mirosă a usturoi, era atunci în ofensivă la Nord de Lemberg și înainta spre frontierele Rusiei.

În primele zile, după prezentarea mea la serviciu, primesc dela comandantul diviziei ordinul ca în fiecare zi să cercetez trupa din linia primă și să-i raportez: care e cauza că soldații de origine română se simt așa de rău acolo.

Cam la o săptămână după aceasta am și raportat, arătând că Românii noștri de acolo erau tratați în modul cel mai brutal de către gradați și ofițeri, cari necunoscându-le limba, nu puteau să fie înțeleși și nici aceia nu-i înțelegeau pe ei. De aceea: sudalme, batjocuri și pedepsele cu bătăi erau pâinea Românilor cea de toate zilele.

Așa cred, că în urma acestor comunicări, comandantul interzisese acest tratament al soldaților și a cerut, după cum îmi promise, ca la regimentele din divizia aceea să se repartizeze și gradați și ofițeri români.

După aceasta parcă mai încetase batjocurirea soldaților pe o durată scurtă. Ofițerii și gradații de acolo observând însă că cu câtă bucurie sunt primit de către soldați și cum își deschid sufletul, comunicându-mi toate necazurile lor, încep de aici înainte să mă ia pe mine la țintă. Nu era ocazie, să nu fiu înțepat, să nu-mi batjocorească ce aveam mai scump ca Român și ortodox, așa că viața mea acolo devenise un adevărat calvar.

Durerea sufletească mi-o mărește îndeosebi următorul caz:

În primăvara anului 1916 încep să fie trimiși la acea divizie și ofițeri de rezervă români; ba într-o zi mă pomenesc că la un regiment e repartizat și un sublocotenent activ român. Caut prilej să-l cunosc. Era un fiu din părinți țărani din Topolovățul-Mare și era ortodox, nu de mult ieșit din „Școala de cadeți de honvezi” din Oradea-Mare. Vorbea însă foarte greșit românește.

Sufletul mi-a fost fulgerat de-o durere nespusă.

M'am gândit la metoda din trecut a Tur-

cilor. Și aceia răpiau fiii creștinilor ca apoi aceștia să devie *ieniceri*, cei mai fanatici dușmani ai creștinismului.

*

În toamna acestui an Divizia 51 de honvezi era în luptă contra României. Eu, după un calvar sufetesc de 14 luni, ca element de neîncredere, sunt scos de pe front și trimis la cercul de recrutare, care se refugiase atunci dela Logoj la Orosháza, de unde mai apoi am fost repartizat pe frontul din Italia.

Tânărul sublocotenent român, Dionisie Mărculescu, ofițerul activ amintit, e dat dispărut în lupta ce avuse loc între Brașov și Predeal.

*

În luna Mai 1919 luam masa într'un restaurant în Sibiu. Deodată apărură într'o ținută foarte ostășească un locotenent român; mă agrăi și recunoscând pe D. Mărculescu, între șiroaie de lacrimi îl sărut. Îmi declară că de când e ofițer, niciodată nu s'a simțit așa fericit ca atunci: era în mediul celor ce îl înțelegeau și știe pentru ce are să lupte.

Se pregătea pentru campania dela Tisa.

Mie mi-a trecut prin minte cazul eroului regretatului Ioan Slavici, descris în nuvela „Fekete Ioska” și s'a întărit în sufletul meu credința că și schimbarea eroului meu Dionisie Mărculescu este un comandament al *glasului sângelui*.

*

În Nr. 21 al ziarului „Universul” din anul acesta am citit:

„Doamna Victoria Colonel Dionisie Mărculescu anunță parastasul de 40 zile pentru odihna sufletului iubitului ei soț, *Eroul Colonel Dionisie Mărculescu dintr'o Divizie de Munte, căzut la Kerci-Crimeea, cavaler post mortem al Ordinului Mihai Viteazul, decorat cu Steaua și Coroana României în gradul de Comandor, Crucea de Fier cl. II și alte ordine române și străine, înaintat post mortem la gradul de General.*”

Acest parastas s'a oficiat în ziua de 23 Ianuarie a. c. în biserică din comuna natală a acestui erou, Topolovățul-Mare, jud. Timiș-Torontal.

Mă închin înaintea supremei jertfe aduse de Eroul General Dionisie Mărculescu pe altarul Patriei întru apărarea sfintei Cruci și a scumpelor frontiere.

Pe lângă cel mai mare regret pentru pier-

derea prea timpurie a acestui bărbat distins, sunt mândru, ca Bănăţean, că acest frate al nostru, condus de instinctul solidarităţii naţionale, nu numai că a avut tăria să respingă cele mai scilpitoare ispite ale duşmanilor noştri seculari, ci s'a încoronat şi cu aureola de erou român.

Dumnezeu să-l odihnească în ceata dreptilor Săi!

D. Soceneanţu

Orăşe româneşti

Ion Stoia Udrea: Ghidul Timişoarei

editura Vrerea, Lei 250.

Harnicul cercetător al trecutului bănăţean, d. Ion Stoia Udrea, după ce ne-a dat ghidul Banatului, a realizat într'un mod cât se poate mai bine aspectul general al oraşului Timişoara — oraş românesc cu un trecut bogat sub toate formele vieţii: geografice, istorice, culturale, economice, urbanistice etc.

Informaţia e bogată şi călătorul grăbit, care, în treacăt fiind, vrea să viziteze oraşul Timişoara, poate foarte bine să se orienteze. Istoricul cetăţii e bogat în evenimente, documente medievale, ca şi cele din epoca turcească şi habsburgică, pomenesc Timişoara (pp. 11—18). Evoluţia urbanistică e deosebit de interesantă. Oraşul vechi al Timişorii s'a ridicat în jurul cetăţii. În epoca turcească oraşul decade (pag. 19). Deosebit de semnificativ e tabloul dela pag. 16: numărul edificiilor din Timişoara, începând cu anul 1890—1941 (p. 16 sq.). În două decenii de eră românească, numărul zidirilor a crescut cu 100%, iar populaţia cu aproape 60%.

Evoluţia economică arată diversele etape economice străbătute de acest oraş (pp. 18—43).

Evoluţia culturală e de asemeni bogată în evenimente. La 1874 apare la Timişoara prima publicaţie românească umoristică „Priculicu“, scoasă de Iulian Grozescu, întâi la Budapesta, apoi la Timişoara şi redactată de Pavel Rotariu (pag. 56). La 1876 eruditul Dr. Pavel Vasici scoate revista medicală „Higiena şi Şcoala“, apoi la 1880 prima gazetă politică românească în Timişoara, „Luceafărul“, redactată de Meletie Dreghici şi P. Rotariu. La 1885 apare „Temişiana“, redactată de Teodor V. Păcăţianu, iar la 1894 „Luminătorul“ se

transformă în „Dreptatea“, cotidian, redactat de Dr. Valeriu Branişce (pp. 58—59).

Descrierea oraşului d. Stoia Udrea o face amănunţit şi cu toată competenţa. Incepând dela gara „Domniţa Elena“, străbatem minunatele străzi, edificiile şi monumente ale oraşului Timişoara (pp. 62—86), apoi urmează evoluţia unor mari întreprinderi ale oraşului, de tot felul (pp. 86—134).

Anexa, cuprinde alfabetic străzile, pieţele şi instituţiunile publice din Timişoara, apoi o hartă, executată cu multă pricepere, a oraşului Timişoara.

Ceeace constituie o bogăţie a acestui ghid, sunt clişeele frumoase şi româneşti, cari însoţesc toate descrierile, momente de artă ale oraşului şi muzeului bogat din Timişoara.

D. Ion Stoia Udrea, prin publicarea acestui ghid românesc al oraşului Timişoara a umplut un gol de mult aşteptat, fiindcă oraşele din Banat sunt ca şi cele din Ardeal, bogate în trecutul lor istoric şi cultural. Necesitatea unui ghid cu oglindirea vieţii româneşti se impunea tot mai mult. D. Ion Stoia Udrea s'a achitat în mod deosebit de frumos, fiindcă Domnia Sa este şi un istoriograf priceput al Banatului.

Prof. C. Rudneanu

CUVÂNTUL VIEŢII

(I IOAN I)

XX.

Despre înfricoşata Judecată

La Dumineca lăsatului de carne.

(Matei 25, 31—46)

„Când va veni Fiul Omului întru slava Sa... atunci se vor aduna înaintea Lui toate popoarele şi-i va despărţi pe unii de alţii, cum desparte păstorul oile de capre“ (Matei 25, 31—32).

Ca o întregire a învăţaturii despre pocăinţă, a cărei definiţie, trebuinţă şi modalitate, ni s'a descoperit până acum, Cuvântul Vieţii, ne pune înaintea icoana dreptei şi înfricoşatei Judecăţi. Dacă este vre-un motiv mai îndemnător şi mai constrângător, care să hotărască pe om la pocăinţă, apoi, fără nici o îndoială, acel motiv este evenimentul final al tuturor fapturilor: sfârşitul lumii, al omului şi Judecata cea de apoi.

Pentru aceea glasul celui ce strigă în pustie „pocăiţi-vă“, a fost întregit cu motivul: „că s'a apropiat împărăţia cerurilor“ (Mat. 3, 2) şi tot pentru acest motiv, Cuvântul Vieţii a pilduit

porunca: „priveghiați“ în parabolele despre „cele zece fecioare“, despre „neghine“ și despre „nunta fiului de împărat“ (Mat. 25, 1—12; 13, 24—30, 36—43; 22, 2—14) cari toate conduc atenția noastră spre timpul și împrejurarea plină de serioșitate și răspundere a Judecății celei din urmă.

Ce este judecata de apoi?

Numită în sl. Scriptură: „ziua cea mare și înfricoșată a Domnului“ (F. Ap. 2, 20), „ziua cea de apoi“ (Ioan 6, 40), „ziua mâncii și descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu“ (Rom. 2, 5), Judecata „de apoi“ a lumii întregi în fața Cuvântului și Fiului lui Dumnezeu (Ps. 109, 1—6; Ier. 23, 5; Mat. 16, 27; Ioan 5, 22—27; II Tim. 4, 1) este desființarea deșertăciunii și a stricăciunii făpturii întregi (Rom. 8, 20—23) și restabilirea ei în adevărata și justa valoare, după dreptul discernământ al lui Dumnezeu (II Petru 3, 10—13).

În regatul aparențelor, al nehotăririlor și schimbărilor trecătoare, ale acestei lumi, va veni odată o zi când sdrănțele uzate să fie primenite și lumea să se îmbrace într-o nemurire, în realitate vecinică, hotărâre și neschimbare potrivit suspinului întregii creaturi, cu privire la ziua „descoperirii măririi fiilor lui Dumnezeu“ (Rom. 8, 19).

În ziua aceea, ființele cuvântătoare, potrivit voinței lor, dovedită în atâtea gânduri, cuvinte și fapte, de cari au dat dovadă, în viața cea trecătoare, vor primi răsplata, locul și starea cuvenită, după dreapta și adevărata competență.

Prezisă de sfinții Prooroci (Ps. 9, 7—8; 109, 5—6; Ecl. 3, 17; Daniil 7, 10; Ioan 3, 13—17), vestită de însuși Mântuitorul nostru (Mat. 11, 21—24; Luca 10, 12—14; Ioan 5, 25—29) și propovăduită de sf. Apostoli (F. Ap. 17, 31; Rom. 14, 10; Evr. 9, 27) Judecata viitoare și înfricoșată a lumii este un eveniment care se va întâmpla întocmai și credința în fapta împlinire a lui la timpul socotit de Dumnezeu, este o dogmă creștină (Simbolul credinței, pct. 7), o preocupare filosofică prin excelență (sf. Vasile cel Mare) și un principiu de dreptate morală și socială necesar, bazat pe dreptatea lui Dumnezeu (Exod 34, 6—7) tot așa de mare și de veșnic lucrătoare ca și milostivirea Lui: „Dreptatea și Judecata este gătirea Sionului Tău, Mila și Adevărul vor merge înaintea Feței Tale“ (Ps. 88, 14).

Modul acestei Judecăți

Descoperind fiecare gând și simțire (Evr. 4, 12—13), cuvânt și faptă (Mat. 12, 26) după darurile încredințate nouă (Mt. 10, 14—15), fiecare om (II Cor. 5, 10), bogat sau sărac, împărat sau slugă (Apoc. 6, 15), tânăr sau bătrân (Apoc. 11, 18), va da socoteală pentru sine lui Dumnezeu. Abia în ziua aceea se va ceti adevărata și nemincinoasa istorie universală și se vor verifica toate biografiile, în adevărata lumină a faptelor și a realității.

Atunci legea cea nescrisă a inimii, conștiința (Rom. 2, 15—16) și cea scrisă, Legea Vechiului și Noului Testament (Rom. 2, 20; Ioan 12, 47—48), vor sta la picioarele tronului de judecată martori ai acuzării sau ai apărării noastre.

Infățișarea acestui județ este plină de solemnitate și măreție, sf. Prooroc Daniil îl descrie în toată splendoarea (Daniil 7, 9—11), iar locul îl arată sf. Prooroc Ioel (3, 5—7), acesta este în Ierusalim. Procedura este simplă, după cum simplă și ușor de cuprins a fost în lume învățătura și împlinirea poruncilor: „și-i va despărți pe unii de alții, cum desparte păstorul oile de capre“ (Mt. 25, 32).

Oi sau capre, după cum au fost — în viața cea trecătoare, în turma Păstorului celui Bun, sau a vrăjmașului celui viclean — și după cum au păscut, pășunea Evangheliei și a harului, sau sa'u sălbăticit prin stâncile și scâieții păcatelor. Nici nu se putea o altă împărțire mai firească, căci „ce împărțire are întunecul cu lumina“ (II Cor. 6, 14) sălbătăciunea neorânduvelor și a fărădelegilor cu blândețea faptelor bune?

Deaceea răsplata este dreaptă: „veniți binecuvântații Părintelui Meu“. Cei drepti și buni sunt binecuvântați deoarece au făcut faptele pietății, care „are atât binecuvântările acestei vieți, cât și a celei viitoare“ (I Tim. 4, 8) —, iar ceilalți vor auzi: „duceți-vă dela Mine blestemăților în focul cel vecinic“, fiindcă: „nu s'au temut de Dumnezeu și au întins mâna lor spre răsplătire, spurcat-au așezământul legii lui“ (Ps. 54, 22—23).

O întrebare

Atât dreptii cât și păcătoșii vor socoti situația adjudecată lor, fără nici un merit sau pricină din partea lor. Pe fețele lor răsare întrebarea: când? Pentrucă cei buni își ascund faptele lor și chiar dacă și-ar aminti, scuza lor este aceasta: „slugi netrebnice suntem, că cecece a trebuit să facem aceea am făcut“ (Luca 17,

10), iar cei răi, beau fărădelegea ca apa și în dexteritatea lor de a păcătui, nu vreau să ia aminte la gravitatea faptei nici la fața Divină pe care o lovesc ei cu păcatul ca cu palma.

— Când? —: Atunci când ați făcut, și, atunci când n'ați făcut *milostenie* (Mt. 25; 34 sq.).

— Cum, oare numai pentru milostenie judecă Dumnezeu? Dar atunci ce vor face pustnicii și săracii, cei flămânzi și goi, cari n'au avut nici pentru ei? Și feciorelnicii, pe cari sf. Evanghelist Ioan i-a văzut în apropierea Lui, și st. Apostoli „cei fără de traistă și pungă”; aceștia toți cum se vor mântui?

Și un răspuns

— Prin milostenie; și căci *milostenia nu este o cantitate ci o calitate* pe care toți oamenii trebuie s'o aibe, deoarece ea este *dovada iubirii de Dumnezeu și de aproapele*.

Cine nu are calitatea de a fi iubitor de Dumnezeu și de aproapele, acela nu se poate mântui, fiindcă în această iubire atârnă legea și proorocii (Mt. 22, 40) iar cine are această calitate, acela este milostiv.

Cel milostiv dovedește iubirea de aproapele jertfind tot ce are, iar când n'are nimic, *se jertfește pe sine*, pe lângă lacrimile și rugăciunile sale *pentru aproapele*. Aici se cuprind faptele milei trupești și sufletești „am flămânzit și mi-ați dat de am mâncat” (Mt. 25, 35 sq.).

Jertfindu-se pentru aproapele, în considerarea că făcând bine aproapelui el slujește pe Iisus Hristos, el *dovedește că iubește pe Hristos* și iubind pe Hristos, el *împlinește porunca iubirii lui Dumnezeu*.

Din contră, cine nu e milostiv, acela este lipsit de dragostea lui Dumnezeu și de aproapele său, și, în urmare, depărtarea lui îi este lui spre pierzare și osândă vecinică.

Iată de ce Cuvântul Vieții, vorbind despre întrebarea finală a înfricoșatei judecăți a pus milostenia ca unitate de măsură a bunătății sau răutății omenești.

Cei milostivi au în inima lor cele două izvoare ale mântuirii: dragostea lui Dumnezeu și cea de aproapele, având aceasta, ei sunt „ca pomul cel răsădit lângă izvoarele apelor carele rodul său va da în vremea sa și frunza lui nu va cădea și oricâte va face va spori” (Ps. 1, 3).

Cei nemilostivi, fiind sădiți departe de aceste izvoare și fiind lipsiți de apă se usucă, se taie și în foc se aruncă (Luca 3, 9).

De aci nu urmează că numai milostenia va fi cuvântul întrebării dela judecata de apoi, ci Mântuitorul l-a arătat pe acesta fiindcă mi-

lostenia este certificatul celor buni și drepti: cine e milostiv, dă dovadă că iubește pe Dumnezeu și iubind pe Dumnezeu păzește poruncile (Ioan 14, 15) și păzind poruncile, el intră în viață (Mt. 19, 17).

Înțelepciunea înțelegerii

Să vină dar creștinii și să-și aducă aminte de mântuitoarea poruncă a milosteniei ca să afle milă în ziua cea fără de milă și fără de căutare în față, căci de aceea se apropie sf. și marele Post ca înfrânându-se dela cele de prisos măcar, să dea celor ce n'au nici cele strict necesare.

Privească mai cu atenție la suma anilor ce trec ca vântul și la zilele omului ce se scutură ca frunzele și culeagă înțelepciunea înțelegerii, că, omul și chipul acestei lumi este trecător (Ps. 102, 15—16) și că „fiecărui om este sortit odată să moară și apoi să meargă la judecată” (Evr. 9, 27) la care se va descoperi „zădărnicia obiceiurilor, nedreptățile mâinilor, minciuna gurii, mândria minții, invidia inimii” și tot cazanul de întinăciuni ce zămislesc acolo (Mt. 15, 19) și să socotească fiecare pentru sine, cum va sta în fața cuvintelor Dreptului Judecător ce se vor adresa lui: „acestea ai făcut și eu am tăcut, ai socotit, fărădelege, că voiu fi asemenea ție; mustria-te-voiu și voiu pune înaintea feții tale, toate păcatele tale” (Ps. 49, 21—22).

Luând aminte acestea să ascultăm cu toții glasul: „înțelegeți dar acestea cei ce uitați pe Dumnezeu, ca nu cumva să răpească și nu va fi cel ce izbăvește” (Ps. 49, 23).

Să ne întoarcem deci spre pocăință, fiindcă acesta este ultimul avertisment și cel mai pătrunzător îndemn și cerând lumina Harului (prin pocăință) să ne întoarcem la Dumnezeu, mai înainte până ce nu sosește timpul cel în afară de timp și de pocăință al Judecății celei înfricoșate.

Cerând cu stăruință, Bunul Dumnezeu ne va da darul de a nu mai păcătui, și prin într'ariparea dragostei de Dumnezeu și de aproapele, vom trăi fiecare clipă a vieții noastre în lumina ce purcede din adevărul Judecății de apoi, toată anticiparea fericirii.

Rugăciune

De înfricoșata zi a venirii. Tale și de neuitornicul Județ temându-mă, Doamne, mă spăimântează și tremur, ca cel ce am mulțime de păcate. Ci ca un milostiv Dumnezeu, mai înainte de sfârșit întoarce-mă și mă mântuiește, Mântuitorul meu, mult Milostive. Amin.

Ș T I R I

Personale. Prea Sfințitul Episcop Veniamin a călătorit eri, 12-II la Brașov iar de acolo la București în scopul aranjării unor chestiuni oficiale.

Hirotonire. Prea Sfințitul Episcop Veniamin a hirotonit întru diacon și presbiter pe candidatul *Teodor Atnagia* pe seama parohiei noastre din *Deliblata*.

Conferință. Astra, desp. Caransebeș, a început Duminecă, 6 Februarie a. c., seria conferințelor aranjate în anul acesta, cu concursul extensiunii universitare Cluj-Tișișoara, cu conferința dlui prof. univ. V. Radu.

Explicarea fiziologică a somnului și a viselor, a fost titlul conferinței. Conferențiarul a reușit în decurs de o oră să ne conducă atențiunea prin lumea sferelor de activitate cerebrală blocată de lumea externă. Somnul și visele sunt realități ce le trăește omul aproape o treime din viața lui.

Mecanismul somnului se produce mai întâi în o parte din mușchii corpului afară de inimă, plămâni și rinichi, ce funcționează și în decursul somnului.

În creer s'au descoperit aproape 160 centre de funcțiuni cerebrale, fiecare cu activitate proprie. Somnul își are și el centrul de funcțiune în creer, ce închide căile de legătură cu excitațiile externe, deci somnul blochează de lumea externă celelalte centre de funcțiuni ale creerului.

În somn trăim o lume nouă a visurilor, ce se cunosc ca fenomene fiziologice ale creerului. Cauzele viselor sunt: senzațiile externe produse de excitații, apoi satisfacerea sau nesatisfacerea unor dorinți ce ne obsedează. În memorie încep să lucreze fără controlul conștiinței imaginații vechi. În momentul când visul apare, toate sferile de activitate încetează, afară de sfera vizuală, ce lucrează fără controlul conștiinței. În decursul somnului se produc asociații cerebrale fără legături logice și provoacă anumite imagini din cauza unor excitații externe, ce funcționează prin biocurenții creerului.

Deci, la formarea viselor, pe lângă excitațiile externe și cele discrete interne, mai continuă și radiațiunile ce le emit anumite persoane asupra altor persoane.

Atât somnul cât și visele sunt manifestări ale sufletului, ce are nevoie de o organizație organică în funcțiunile cerebrale.

Conferențiarul a fost prezentat de dl prof. R. Ciric, iar orchestra școlii normale sub conducerea dlui prof. N. Rădescu a executat un frumos potporiu național. R.

Concert. Societatea femeilor ortodoxe pentru îngrijirea cimitirului eroilor din orașul nostru aranjează, cu prețiosul concurs al *Soc. române de cântări și muzică*, un concert în seara zilei de 26 Februarie a. c. în Caransebeș. Se predă opereta *Crai nou* de C. Porumbescu. Dirijează destoinicul Căpitan I. Manole cond. orchestrei militare locale.

Un preot își eternizează numele în 4 parohii. Preotul Alexandru Guga din Cubin care împlinește 70 ani de viață, deși este încă voinic și activ, și-a eternizat numele creind câte o fundațiune de 25.000 Lei respectiv Dinari fiecare, în parohiile *Gornea-Liubcova* unde și-a trăit pruncia; *Naidăș*, copilăria; *Coștei* tinerețea și *Cubin*, bătrânețea. Este un act frumos al unui preot care n'a cunoscut odihna, căci a fost un spirit pururea nepotolit.

Dumnezeu să-l țină încă sănătos și să-l învrednicească să mai facă și alte lucruri bune.

Pomenirea unui erou de altă dată. În sf. biserică din Obreja a fost pomenit în 2 Februarie a. c. eroul dela Grivița Generalul Moise Groza, născut în Obreja 2-II-1874. La parastas pâr. Martin Rădoi a parentat pe vrednicul fiu al acestei comune, deasemenea la șezătoarea organizată de Căminul Cultural cu concursul școlii, dir. Căm. I. Lungulescu a vorbit, înălțând inimile locuitorilor la nivelul jertfei și abnegației la care s'a ridicat generalul Moise Groza. Șezătoarea comemorativă, cu coruri, declamări, etc. a fost încheiată cu cuvântarea preotului M. Rădoi, președ. Căminului, care a mulțumit participanților și îndeosebi rudelor celui comemorat.

Mulțumită publică. Subsemnatul în calitate de administrator-paroh al com. Coștei de sus, în numele sf. biserici mulțumesc și pe această cale unui adevărat creștin, la care în primul rând faptele vorbesc, Dlu Aghenol Sădreșan — fiul unui fost preot al acestei comune —, care în calitate de primar al comunei, înțelegând importanța zidirii unei case parohiale, spre acest scop a pus baza unui fond, dăruind sf. biserici din prisosul bugetului comunal suma de 50.000 Lei cu promisiunea, că în fiecare an va căuta să mărească acest fond, iar în ziua de Anul nou a donat din al său suma de 2000 Lei. Rog pe bunul Dumnezeu, să-i răsplătească aceste fapte adevărat creștinești „împlinindu-i toate cererile, cele către mântuire”. ROMUL ȘANDRU adm. paroh.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 701 B. 1944.

Ordin Circular

către P. Cuc. protopopi și Cuc. preoți din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Având în vedere că se apropie zilele de curățire sufletească ale sfântului și Marelui Post al Sf. Paști, cu părintească grijă pentru binele duhovnicesc al jubiților noștri fii sufletești din întreaga Eparhie ort. rom. a Caransebeșului;

În aceste zile de grea încercare pentru toți, adresăm îndemnarea specială iubitelui cler și popor din Eparhie să nu pregeteze a face în acest sf. timp rugăciuni și cereri pentru pace și pentru mântuirea și izbăvirea de primejdii și de moarte, punând la inimă Cuc. preoțimi acest îndemn, dispunem ca în tot acest sfânt timp să ia măsuri a se face slujbele bisericesti la timpul lor convenit fără a întrelăsa slujba sf. Liturghii a celor mai înainte sfințite, a se săvârși în zilele prescrise, punând ecteniile pentru cei din războiu și pentru pace, iar la sf. Liturghii din Duminici și sărbători să

pună ecteniile pentru morții și eroii căzuți în războiul sfânt.

Caransebeș, la 3 Februarie 1944.

Episcop:
† VENIAMIN

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

Nr. 429 E. 1944.

PULICAȚIE DE LICITAȚIE.

În vederea terminării lucrărilor de zidire a Mănăstirii Sf. Ilie-Isvor Vasiova, se publică licitație cu oferte scrise până la concurența sumei de Lei 14,500.000, pentru manoperă și material, licitație care se va ține în Caransebeș, la sediul Episcopiei noastre, în ziua de Vineri, 3 Martie a. c. ora 11 în biroul Consiliului eparhial.

Devizul și caietul de sarcini se pot vedea în biroul Consiliului Eparhial în orele oficiale.

Consiliul Eparhial își rezervă dreptul de a da în întreprindere lucrarea, în ansamblul ei sau pe categorii de lucrări, aceluși ofertant în care va avea mai mare încredere, fără considerare la ofertă.

Ofertele sunt a se înainta cel mai târziu până la data de 29 Februarie a. c. Consiliului eparhial, Caransebeș.

Consiliul eparhial

CONCURS.

Pe baza ord. Ven. Cons. Eparhial No. 7256 B. 1943 din 8 Ianuarie 1944, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Foaiă Diecezană, pentru ocuparea postului de preot la parohia vacantă de cl. III din comuna **Polana**, protopresbiteratul Caransebeșului, devenită vacantă în urma trecerii preotului Petru Boeriu în cadrele confesiorilor militari activi.

I Beneficii :

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug.
2. Birul parohial uzitat.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Casa parohială cu grădina și supraclădirile economice necesare.

II Îndatoriri :

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificația recerută pentru parohii de cl. III, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Poiana, prin Prea On. Oficiu protopresbiterat ort. rom. al tractului Caransebeș.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă în nici un caz în ziua alegerii.

Poiana, din ședința consiliului parohial, ținută la 23 Ianuarie 1944.

1-3 Președinte :

Secretar :

Pr. D. BIRTEA adm. par.

GH. URSULESCU

În conțelegere cu Oficiul protopopesc.
Caransebeș, la 29 Ianuarie 1944.

ISAIA SURU protopop

EUGEN SPANG

—AURITOR DIPLOMAT DE BISERICI—

TIMIȘOARA III. Str. Odobescu Nr. 63.

Primește aurirea de orice ornamente bisericești cum și vopsirea și marmorarea cu preț moderat. 11-12

Libr. Diecezană

dispune de un bogat și variat asortiment de

OBIECTE BISERICEȘTI

odăjdii luminate, odăjdii negre, prapori mari din mătășă de Lyon, Mormântul Domnului (Epitaf), cutii de botez, potire, cădelnițe, etc.